

Ljubiša Zlatanović
Univerzitet u Nišu,
Filozofski fakultet

VICO I BARTLET: SEĆANJE KAO PROCES KONSTRUKCIJE

Članak nastoji da identifikuje konceptualnu osu koja je, uprkos njihovim razlikama, zajednička za italijanskog filozofa i istoričara Đambatiste Viko i britanskog psihologa ser Frederika Bartleta. U radu se trasiraju koreni modernog razumevanja autobiografskog pamćenja do njihovih ranih zapažanja i ideja da je sećanje (ili pamćenje), u suštini, proces imaginativne konstrukcije (ili rekonstrukcije). Ova ideja podrazumeva da su osobe veoma aktivne u svom sećanju, da su one osmišljavajući ne samo u konstrukciji svog saćanja, nego isto tako i u konstrukciji svog iskustva i sveta uopšte. Implikacije njihovih jedinstvenih uvida ispitane su posebno u pogledu autobiografskog pamćenja – sećanja koja osoba ima o svojim sopstvenim životnim iskustvima – i postmodernog konstruktivizma kao alternativne metateorije za psihološku nauku. U radu se snažno sugeriše da je to ključni način čitanja Vikoovog i Bartletovog podsticajnog dela.

Ključne reči: Viko, Bartlet, sećanje, konstrukcija, autobiografsko pamćenje

VICO AND BARTLETT: REMEMBERING AS A PROCESS OF CONSTRUCTION

The article tries to identify a conceptual axis that, despite their differences, is common to both Italian philosopher and historian Giambatista Vico and British psychologist sir Frederick Bartlett. It traces the roots of modern understanding of autobiographical memory to their early observations and ideas that remembering (or memory) is, in essence, a process of imaginative construction (or reconstruction). This idea implies that persons are very active in their remembering, that they are sense-makers not only in construction of their remembering but also in construction of their own experience and a world in general. The implications of their unique insights are examined especially with respect to autobiographical memory – the memories a person has of his or her own life experiences – and to postmodern constructivism as an alternative metatheory for psychological science. It is strongly suggested that this is the key way of

reading Vico's and Bartlett's stimulating works.

Keywords: Vico, Bartlett, remembering, construction, autobiographical memory